

Veselības ministrija

Veselības darbaspēka attīstības stratēģija līdz 2029.gadam

Kristīne Kļaviņa

Veselības ministrijas
Nozares cilvēkresursu attīstības
nodaļas vadītāja

67876094

kristine.klavina@vm.gov.lv

Esošā situācija

Ārstniecības personu nodrošinājums

ES 121 uz 10 000 iedz. (Latvijā 73)

Praktizējošo ārstu skaits

OECD 3,7 (Latvijā 3,4)

Praktizējošo māsu skaits

OECD 9,2 (Latvijā 4,2)

Slimnīcās strādājošā ārstniecības personāla nodrošinājuma rādītājs uz 1000 iedz. OECD 14,8 (Latvijā 11,45)

Ārsti vecumā virs 55 gadiem

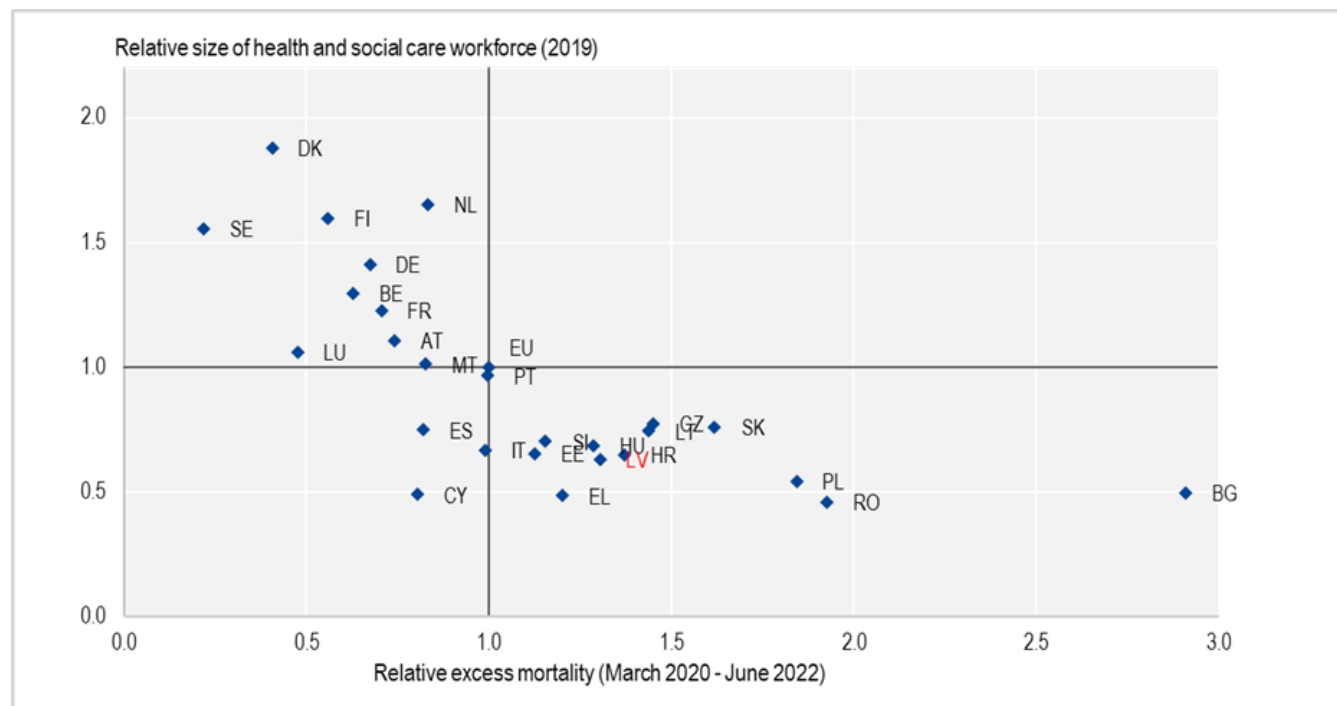
ES 35% (Latvijā 47%)

Ārsti vecumā līdz 35 gadiem

ES - 20,2% (Latvijā 22,6 %)

Veselības darbaspēka nodrošinājums cieši korelē ar sabiedrības mirstības rādītājiem

Avots: OECD, Ready for the Next Crisis? Investing in Health System Resilience (2023)

Stratēģijā integrētie priekšnosacījumi

- **PVO (Eiropas reģionam) rīcības ietvars veselības un aprūpes darbaspēka jomā 2023.–2030.** - akcentē darba vidi kā galveno faktoru līdzsvarotā cilvēkresursu politikas attīstībā, veicinot personāla fizisko un psihoemocionālo labbūtību, mazinot vardarbību. *Ietvarā definētas 10 prioritārās rīcības*
- **Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam**
Rīcības virziens: Cilvēkresursu nodrošinājums un prasmju pilnveide
- Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta projekta **“Par veselības darbaspēka stratēģiju Latvijā”** rezultāti
- **Latvijas Jauno ārstu asociācijas veiktā aptauja**, kurā secināts, ka gandrīz puse jauno ārstu darba vietā ir saskārušies vai bijuši liecinieki vardarbībai darba vietā, kas aktualizē nulles tolerances politiku pret vardarbību, uzmākšanos, diskrimināciju un mobingu darba vietā
- **VM veiktā māsu aptauja**, kurā par būtiskākajiem nodarbinātību profesijā kavējošajiem faktoriem visās aptaujāto personu grupās tiek atzīts diennakts maiņu darbs, kas veicina profesionālo izdegšanu, nepieciešamība strādāt vairākās darba vietās, lai pietiekami nopelnītu, nekonkurētspējīgs atalgojums, kā arī darba vides faktori

Veselības darbaspēka attīstības stratēģija līdz 2029. gadam

MĒRĶIS

Uzlabot veselības aprūpes sistēmai nepieciešamā veselības aprūpes personāla kvantitāti, kvalitāti un efektivitāti:

- **optimizēt** esošo veselības darbaspēku
- **veidot** veselības aprūpes darbaspēka daudzveidību, pieejamību un kapacitāti
- **stiprināt** veselības un aprūpes darbinieku aizsardzību un veikspēju

Rīcība 3 virzienos

I Plānošana un finansēšana:

- vienotā reģistra modernizācija
- plānošanas modeļa aprobācija
- cilvēkresursu kartējuma pilnveidošana
- pierādījumos balstīta cilvēkresursu attīstības un piesaistes politika

II Izglītība un nodarbinātība:

- izglītības satura veidošana atbilstoši darba tirgus pieprasījumam
- elastīgu mācību formu ieviešana
- vienotas tālākizglītības sistēmas izveide
- simulāciju mācības medicīnas izglītībā attīstīšana

III Darba vide un veiktspēja:

- vienotu nodarbinātības nosacījumu noteikšana
- motivēšana, pakāpeniska atalgojuma palielināšana
- veselības apdrošināšanas iespējas
- personāla labbūtības veicināšana

Līdz šim paveiktais

- Ieviesta **Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēma** (SAIRIS): pieejama informācija par personāla nodrošinājumu
- Ieviesta **Vispārējās aprūpes māsas profesija**
- Ieviesta **Paplašinātās kompetences māsas profesija** (Advanced nurse)
- Māsām un vecmātēm tiesības **izrakstīt zāles**
- Vecmātēm tiesības **izsniegt darbnespējas lapu**
- Palielināts **studiju vietu skaits**: papildus māszinībām 250; kopā rezidentūras vietas 300
- MK noteikumos definēta **simulāciju mācību vide**
- MK noteikumos definēta medicīnu un zobārstniecību **studējošo iesaiste ārstniecībā**
- Specializācija **profesionālajā tālākizglītībā**
- Nodrošināti ESF finansēti **tālākizglītības pasākumi**: 58 programmas, 3010 personas (2024)
- Nodrošinātas ESF finansētas **piesaistes kompensācijas**: līdz 2027.gadam 458 personas
- Iespēja **Ukrainas mediķiem strādāt profesijā Latvijā** (nodarbināti 247 mediķi)

MK noteikumi un ziņojumi valdībai par stratēģijas uzdevumu ieviešanu

- Noteikt **slimnīcās nodarbināto ārstniecības personu darba samaksas proporcijas veidošanas principus**, lai panāktu zemāko algu palielinājumu (2025, jūnijs)
- Par efektīvas **ziņošanas un palīdzības sistēmas** izveidi no vardarbības cietušajām ārstniecības personām darba vietā (2026, jūnijs)
- Par kompleksu pasākumu īstenošanu **primārās veselības aprūpes komandas attīstībai** (2026, jūnijs)
- Par **elastīga darba laika plānošanas principu un rekomendāciju** ieviešanu darba vides apstākļu uzlabošanai un 3 maiņu darbu ieviešanu māsu darbā (2027, jūnijs)
- Par **pakalpojumu apmaksas sistēmas (tarifi) pilnveidošanu**, paredzot, ka pakalpojumu plānošana un apmaksa tiek veikta saskaņā ar vadlīnijām kvalitatīvam veselības aprūpes pakalpojumam, tajā skaitā nepieciešamajiem cilvēkresursiem (atbilstoša skaita nodrošināšanai) (2028, jūnijs)
- Par **veselības apdrošināšanas nodrošināšanu** ārstniecības personām ārstniecības iestāžu cilvēkresursu attīstības stratēģijās noteiktajā kārtībā un apjomā (2028, jūnijs)

Veselības ministrija

Paldies!

Kristīne Kļaviņa

Veselības ministrijas

Nozares cilvēkresursu attīstības
nodaļas vadītāja

67876094

kristine.klavina@vm.gov.lv